

## EGZAMIN DO BIERZMOWANIA ROK 2020

### O OBJAWIENIU BOŻYM

1. **W czym zawiera się wszystko, co Pan Bóg objawił?**

To wszystko, co Pan Bóg objawił, zawiera się w Piśmie św. i Tradycji.

2. **co to jest Pismo św.?**

Pismo święte jest to zbiór ksiąg napisanych pod natchnieniem Ducha Świętego, który zawiera Słowo Boże skierowane do ludzi.

3. **Kto jest autorem Pisma św.?**

Pierwszorzędnym autorem Pisma św. jest Duch Święty, a drugorzędnym - ludzie przez Ducha Świętego natchnieni.

4. **Jak dzieli się Pismo św.?**

Pismo św. dzieli się na Stary Testament oraz Nowy Testament.

5. **Które z wszystkich ksiąg Pisma św. są najważniejsze?**

Najważniejsze. są cztery Ewangelie święte, które opisują naukę i życie Pana Jezusa.

6. **Kto napisał 4 Ewangelie święte?**

Ewangelie napisali: św. Łukasz, św. Marek, św. Mateusz i św. Jan~

7. **Co to jest Tradycja?**

Tradycja, czyli podanie ustne jest to zbiór objawionych prawd Bożych, nie spisanych przez Apostołów, które Kościół katolicki przechowuje i do wierzenia podaje.

### NAJWAŻNIEJSZE PRAWDY WIARY

#### Jakie znasz krótkie streszczenie najważniejszych prawd wiary?

Wierzę w Boga Ojca, czyli Skład Apostolski, zawierający 12 artykułów, a także 6 prawd wiary.

#### Powiedz Skład Apostolski.

Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi. I w Jezusa Chrystusa, Syna Jego jedyne, Pana naszego, który się począł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny, umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion. Zstąpił do piekieł, trzeciego dnia zmartwychwstał. Wstąpił na niebiosa, siedzi po prawicy Boga Ojca wszechmogącego - stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych. Wierzę w Ducha Świętego, święty kościół powszechny, Świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny. Amen.

#### Powiedz 6 prawd wiary.

- 1) Jest jeden Bóg.
- 2) Bóg jest Sędzią sprawiedliwym, który za dobre wynagradza, a za złe karze.
- 3) Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.
- 4) Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu dla naszego zbawienia.
- 5) Dusza ludzka jest nieśmiertelna.
- 6) Łaska Boża jest do zbawienia koniecznie potrzebna.

#### Jaka jest najważniejsza prawda wiary?

Najważniejsza prawda wiary jest ta, że Pan Bóg istnieje.

#### Skąd wiemy, że Pan Bóg istnieje?

O istnieniu Pana Boga wiemy:

- 1) z istnienia świata i wielkiego ładu na świecie,
- 2) z przekonania wszystkich ludów
- 3) z własnego sumienia,
- 4) z Objawienia Bożego.

#### Kto to jest Pan Bóg?

Pan Bóg jest to Duch nieskończenie doskonały, Stworzyciel nieba i ziemi (To Pan, Król, Sędzia, ale także dobry i miłosierny Ojciec).

#### Co to znaczy, że Pan Bóg jest Duchem nieskończenie doskonałym?

Pan Bóg jest Duchem nieskończenie doskonałym, tzn. że posiada wszystkie możliwe doskonałości.

### **Co to znaczy, że Pan Bóg jest duchem?**

Pan Bóg jest Duchem, tzn. że jest niewidzialny, nieśmiertelny, nie ma ciała, a ma rozum i wolną wolę.

### **Co to jest Trójca Święta?**

Jednego Boga w trzech Osobach Boskich (Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty) nazywamy Trójcą Przenajświętszą.

### **Jakie przymioty posiada Pan Bóg?**

Pan Bóg jest:

- a) wieczny - zawsze był, jest i będzie,
- b) wszechmocny - wszystko co może czynić, co chce,
- c) niezmienny - zawsze jest ten sam,
- d) najmądrszy - wszystko, co robi, jest mądre i dobre,
- e) święty - złego nie chce, grzechem się brzydzi,
- f) najsprawiedliwszy - za dobre wynagradza i za złe karze,
- g) najmiłosierniejszy - pragnie zbawienia wszystkich ludzi.

### **Dlaczego Pana Boga nazywamy Stworzycielem?**

Pana Boga nazywamy Stworzycielem, ponieważ On stworzył, czyli uczynił z niczego cały świat.

### **Na co Pan Bóg stworzył cały świat?**

- 1) dla chwały swojej,
- 2) dla dobra i szczęścia stworzeń.

### **Kto to są aniołowie?**

Aniołowie są to duchy, które mają rozum i wolną wolę, a nie mają ciała. Pan Bóg stworzył aniołów, aby Mu służyli, oznajmiali Jego wolę ludziom i opiekowali się nimi. Zbuntowanych aniołów nazywamy szatanami.

### **Kto to jest człowiek?**

Człowiek jest najdoskonalszym stworzeniem Boga na ziemi. Jest to jedna całość ciała i duszy nieśmiertelnej.

### **Co człowiek ma dzięki duszy?**

Człowiek dzięki duszy ma rozum i dlatego myśli, tworzy, oraz wolną wolę, dzięki której może wybierać między dobrem a złem.

### **Na co Pan Bóg stworzył człowieka?**

Pan Bóg stworzył człowieka, aby Pana Boga znał, czcił, kochał i służył Mu, a przez to osiągnął szczęście wieczne.

### **Jakie dary od Boga otrzymali pierwsi rodzice, Adam i Ewa?**

Pierwsi rodzice otrzymali od Boga łaskę uświęcającą, udział w życiu samego Boga i dary pozanaturalne: bystry rozum, wolę skłoną do dobrego, nieśmiertelność.

### **Przez co ludzie utracili dziecięstwo Boże i szczęście?**

Dziecięstwo Boże i szczęście ludzie utracili przez nieposłuszeństwo względem Pana Boga, które nazywamy grzechem pierworodnym.

### **Kto z ludzi jest wolny od grzechu pierworodnego?**

Najświętsza Maryja Panna, dlatego nazywamy Ją Niepokalaną Poczetą.

### **Co Pan Bóg uczynił, aby ludzie po grzechu pierworodnym mogli otrzymać łaskę i wieczne szczęście?**

Pan Bóg ulitował się nad ludźmi i już pierwszym rodzicom obiecał, że ześle im Zbawiciela.

### **Kto jest obiecany Zbawicielem świata?**

Obiecany Zbawicielem świata jest Jezus Chrystus.

### **Kim jest Jezus Chrystus?**

Jezus Chrystus jest Synem Bożym, który stał się człowiekiem dla naszego zbawienia.

### **Co znaczy imię Jezus Chrystus?**

Jezus - Zbawiciel, Chrystus - Mesjasz, Pomazaniec Pański.

### **Kto jest Ojcem, Matką i Opiekunem Pana Jezusa?**

Ojcem Pana Jezusa jest Bóg Ojciec, Matką - Najświętsza Maryja Panna, Opiekunem - św. Józef.

### **Skąd wiemy, że Pan Jezus jest Bogiem?**

O tym, że Pan Jezus jest Bogiem wiemy, gdyż:

- 1) powiedział o tym Bóg Ojciec,
- 2) zaświadczyli to Apostołowie,
- 3) wyznał to niejednokrotnie sam Pan Jezus,
- 4) swoje wyznanie potwierdził Pan Jezus cudami, zwłaszcza zmartwychwstaniem.

### **Skąd wiemy, że Pan Jezus jest prawdziwym człowiekiem?**

O tym, że Pan Jezus jest prawdziwym człowiekiem, mówią nam:

- 1) Ewangelia św. (bo narodził się z Matki, odczuwał głód, pragnienie, zmęczenie, cierpiął i umarł), 2) historycy rzymscy i żydowscy (Tacyt, Pliniusz).

### **Gdzie i kiedy narodził się Pan Jezus?**

Pan Jezus narodził się w Palestynie, w miasteczku Betlejem, za panowania cesarza rzymskiego Augusta i króla żydowskiego Heroda.

### **Wymień najważniejsze wydarzenia z życia Pana Jezusa.**

Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni czterdziestego dnia po narodzeniu, Pokłon Trzech Mędrców ze Wschodu, ucieczka do Egiptu przed gniewem Heroda. Pobyt w Nazarecie do trzydziestego roku życia. Chrzest w Jordanie z rąk Jana Chrzciciela, 3 lata publicznej działalności. Powołanie 12 Apostołów. Ustanowienie Kościoła św. Wybór św. Piotra na następcę swego. Śmierć na krzyżu na Górze Kalwaryjskiej w Wielki Piątek o godz. 15. Zmartwychwstanie trzeciego dnia po śmierci w Wielką Niedzielę. Wniebowstąpienie czterdziestego dnia po Zmartwychwstaniu z Góry Oliwnej.

### **Wymień kilka cudów Pana Jezusa.**

- 1) Przemienienie wody w wino w Kanie Galilejskiej,
- 2) Rozmnożenie chleba,
- 3) Uzdrowienie paralytyka, 4) Wskreszenie Łazarza, 5) Zmartwychwstanie.

### **Jakie jest najważniejsze przykazanie Pana Jezusa?**

Najważniejszym przykazaniem Pana Jezusa jest przykazanie miłości:

"Będziesz miłował Pana Boga twego z całego serca twego, z całej duszy twojej, ze wszystkich sił twoich, ze wszelkiej myśli twojej, a bliźniego swego jak siebie samego". Przykazanie to objawił Pan Bóg już w Starym Testamencie.

## **O KOŚCIELE ŚWIĘTYM**

### **Kto założył Kościół katolicki?**

Kościół katolicki założył Pan Jezus - gromadząc wiernych (nowy lud Boży), wybierając z nich 12 Apostołów i ustanawiając św. Piotra widzialną głową Kościoła.

### **Kto obecnie jest Głową Kościoła?**

Niewidzialną Głową Kościoła jest Pan Jezus. Widzialną Głową Kościoła jest Następca św. Piotra czyli Papież w Rzymie, obecnie papież Franciszek.

### **54. Jakie cechy posiada Kościół katolicki?**

Kościół katolicki posiada następujące cechy: jest jeden, święty, katolicki czyli powszechny i apostołowski. Są to znaki prawdziwego Kościoła Chrystusowego.

### **55. Po czym poznajemy, że Kościół jest jeden?**

Kościół jest jeden ponieważ:

- a) ma jednego najwyższego pasterza,
- b) głosi jedną i tę samą naukę,
- c) udziela wszędzie tych samych sakramentów św.

### **60. Po czym poznajemy, że Kościół jest święty?**

Kościół jest święty, ponieważ:

- a) głosi świętą naukę Jezusa Chrystusa,
- b) sprawuje Najświętszą Ofiarę Mszy św. i udziela sakramentów św.,
- c) wychował i wychowuje zastępy świętych.

#### **Po czym poznajemy, że Kościół jest powszechny?**

Kościół jest powszechny, ponieważ:

- a) jest przeznaczony dla wszystkich ludzi,
- b) rozszerza się po całej ziemi,
- c) trwa nieprzerwanie od Pana Jezusa do końca świata.

#### **Po czym poznajemy, że Kościół jest apostołowski?**

Kościół jest apostołowski, ponieważ:

- a) uczy tego samego, co Apostołowie,
- b) udziela tych samych sakramentów, co oni,
- c) biskupi są prawowitymi następcami Apostołów.

#### **Przez kogo Pan Jezus ożywia i umacnia swój Kościół święty?**

Pan Jezus ożywia i umacnia swój Kościół przez Ducha Św.

#### **63. Kim jest Duch Święty?**

Duch Święty jest to trzecia Osoba Boska, która pochodzi od Ojca i Syna.

#### **64. Kiedy Duch Święty zstąpił na Apostołów?**

Duch Święty zstąpił na Apostołów w postaci ognistych języków w dzień Zielonych świąt, dziesiątego dnia po Wniebowstąpieniu Pana Jezusa.

#### **65. Kiedy Duch Święty zstępuje na nas?**

Duch Święty zstępuje na nas już przy chrzcie św., a w szczególny sposób napełnia nas sobą w sakramencie bierzmowania. .

#### **Co to jest Świętych obcowanie?**

Świętych obcowanie jest to duchowa łączność między wiernymi na ziemi, duszami w czyśćcu i świętymi w niebie (Kościół pielgrzymujący, cierpiący i tryumfujący).

#### **66. Dlaczego czcimy Matkę Najświętszą?**

Matkę Najświętszą czcimy dlatego, bo jest:

- a) Matką Boga - Jezusa Chrystusa,
- b) Niepokalanie poczęta (wolna od grzechu pierworodnego od pierwszej chwili życia),
- c) Wniebowzięta - z duszą i całym ciałem,
- d) Królową Polski.

#### **Jakie są rzeczy ostateczne człowieka?**

Ostatecznymi rzeczami człowieka są: śmierć, sąd Boży, niebo albo piekło.

#### **Co to jest śmierć?**

Śmierć jest to odłączenie duszy od ciała człowieka

Patronem dobrej śmierci jest św. Józef. Dobra śmierć – to śmierć w łasce uświęcającej.

#### **67. Jaki sąd czeka człowieka po śmierci?**

Zaraz po śmierci sąd szczegółowy, a po zmartwychwstaniu ciał – sąd ostateczny nad całą ludzkością.

### **O MORALNOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ**

#### **Wymień dziesięć przykazań Bożych.**

- 1) Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.
- 2) Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremnie.
- 3) Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
- 4) Czcij ojca twego i matkę swoją.
- 5) Nie zabijaj.
- 6) Nie cudzołóż.
- 7) Nie kradnij.

8) Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu twemu.

9) Nie. pożądaj żony bliźniego twego.

10) Nie pożądaj żadnej rzeczy bliźniego twego.

### **Kiedy człowiek popełnia grzech?**

Człowiek popełnia grzech, gdy świadomie i dobrowolnie przekracza przykazania Boże lub kościelne.

### **83. Czym jest grzech?**

Grzech jest obrazą Pana Boga, niewdzięcznością wobec dobrego Stwórcy, raną zadaną Kościołowi i krzywdą, którą człowiek sam sobie wyrządza.

Grzech może być ciężki (śmiertelny) i lekki.

### **84. Na czym polega grzech ciężki?**

Grzech polega na tym, że człowiek przekracza przykazanie Boże lub kościelne w rzeczy ważnej. Świadomie czyli z poznaniem złego i całkiem dobrowolnie (z własnej woli).

### **85. Na czym polega grzech lekki?**

Grzech lekki polega na tym, że człowiek przekracza przykazanie Boże lub kościelne w rzeczy mniej ważnej lub przekracza je w rzeczy ważnej, lecz niezupełnie świadomie lub niezupełnie dobrowolnie.

### **86. Jakie nieszczęścia sprowadza na człowieka grzech?**

Grzech ciężki powoduje utratę łaski uświęcającej, sprowadza kary doczesne za życia, a po śmierci karę wieczną (piekło); grzech lekki nie powoduje utraty łaski uświęcającej, lecz pozbawia człowieka wielu łask uczynkowych, sprowadza kary na ziemi lub w czyśćcu, przygłusza głos sumienia.

### **87. Jakie są źródła grzechu?**

Źródłami grzechu są: szatan, nasze złe skłonności po grzechu pierworodnym i złe otoczenie czyli to, co się sprzeciwia Panu Bogu.

### **88. Wymień siedem grzechów głównych.**

1) pycha,

2) chciwość,

3) nieczystość,

4) zazdrość,

5) nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu,

6) gniew,

7) lenistwo

### **91. Co to są grzechy cudze?**

Grzechy cudze popełniamy wtedy, gdy pomagamy bliźniemu do grzechu.

### **92. Co to jest nałóg?**

Nałóg jest to stała skłonność do popełniania tych samych grzechów.

### **93. Co to jest cnota?**

Cnota jest to stała skłonność do spełniania dobrych uczynków.

### **94. Co to są cnoty Boskie?**

Cnoty Boskie są to te cnoty, które odnoszą się do Boga (udoskonalają naszą więź z Bogiem). Są to: wiara, nadzieja i miłość.

### **95. Co to są cnoty obyczajowe?**

Cnoty obyczajowe są to cnoty, które odnoszą się do nas samych i do naszego współżycia z innymi ludźmi (udoskonalają nasze obyczaje).

### **Wymień cztery cnoty kardynalne (główne).**

1) roztropność,

2) sprawiedliwość,

3) wstrzeźliwość,

4) męstwo.

### **97. Wymień uczynki miłosierdzia co do duszy.**

- 1) grzeszących upominać,
- 2) nieumiejących pouczać
- 3) wąpiącym dobrze radzić,
- 4) strapionych pocieszać,
- 5) krzywdy cierpliwie znosić,
- 6) urazy chętnie darować,
- 7) modlić się za żywych i umartwych.

#### **98. Wymień uczynki miłosierdzia co do ciała.**

- 1) łaknących nakarmić. 2) pragnących napoić,
- 3) nagich przyodziać,
- 4) podróżnych w dom przyjąć,
- 5) więźniów pocieszać, 6) chorych nawiedzać, 7) umartwych grzebać.

#### **99. Co Bóg przykazuje w I przykazaniu?**

- 1) wierzyć Panu Bogu.
- 2) zaufać Panu Bogu,
- 3) miłować Pana Boga,
- 4) czcić Pana Boga.

#### **Co to znaczy wierzyć Panu Bogu?**

Wierzyć Panu Bogu, to znaczy uznawać za prawdę to, co Bóg objawił i czego naucza nas przez Kościół święty.

#### **Jaka powinna być nasza wiara?**

Nasza wiara powinna być: powszechna, mocna, stała, żywa.

#### **Co to znaczy ufać Panu Bogu?**

Ufać Panu Bogu, to znaczy spodziewać się z całą pewnością, że Pan Bóg odpuści nam grzechy i da łaski potrzebne do zbawienia.

#### **100. Co to znaczy miłować Pana Boga?**

Miłować Pana Boga; to znaczy cenić Pana Boga ponad wszystko na świecie i chętnie spełniać Jego wolę. Najpewniejszą oznaką miłości Boga jest miłość bliźnich.

#### **101. Co znaczy czcić Pana Boga?**

Czczyć Pana Boga, to znaczy całym swoim postępowaniem, a szczególnie modlitwą okazywać, że Pan Bóg jest moim najwyższym Panem.

#### **102. Co to jest modlitwa?**

Modlitwa jest to rozmowa człowieka z Panem Bogiem. Może ona być ustna, myślna, indywidualna lub liturgiczna.

#### **103. W jakim celu winniśmy się modlić?**

W tym celu winniśmy się modlić, aby Pana Boga uwielbiać, aby Mu dziękować, aby Go przepraszać, aby Go prosić.

#### **107. Jak trzeba się modlić?**

Modlić należy się pobożnie, pokornie, wytrwale, z ufnością i poddaniem się woli Bożej.

### **108. Co to jest modlitwa Pańska i jak się dzieli?**

Modlitwa Pańska - to modlitwa "Ojcze nasz", której nauczył nas Pan Jezus. Dzieli się na: wstęp i 7 prośb. Trzy pierwsze odnoszą się do chwały Boga, a cztery dalsze do naszych potrzeb.

### **109. Co to jest Pozdrowienie Anielskie i jak się dzieli?**

Jest to modlitwa "Zdrowaś Maryjo". Dzieli się na słowa Archanioła Gabriela, słowa św. Elżbiety i słowa Kościoła św.

### **119. Powiedz 5 przykazań kościelnych**

1. W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię Świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych, a w czasie Wielkiego Postu powstrzymać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

#### **Wymień obowiązujące święta nakazane.**

Boże Narodzenie, Nowy Rok, Trzech Króli, Boże Ciało, Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny, Wszystkich Świętych.

### **O ŁASCE I SAKRAMENTACH ŚWIĘTYCH**

#### **Co to jest łaska Boża?**

Łaska Boża jest to dar nadprzyrodzony, którego Pan Bóg udziela nam do zbawienia.

#### **Kto nam wysłużył łaskę Bożą?**

Wszystkie łaski wysłużył nam Pan Jezus swoją męką, śmiercią i zmartwychwstaniem. Otrzymujemy ją tylko przez Niego.

#### **Kiedy po raz pierwszy otrzymaliśmy, łaskę uświęcającą i przez co możemy ją utracić?**

Łaskę uświęcającą otrzymaliśmy na chrzcie św., a możemy ją utracić przez grzech ciężki.

#### **Przez co możemy odzyskać łaskę uświęcającą?**

Utraconą łaskę uświęcającą możemy odzyskać przez spowiedź św. i żal doskonały.

#### **Co to jest sakrament?**

Sakrament jest to znak widzialny, który z ustanowienia Pana Jezusa daje nam łaskę Bożą (jest to nasze spotkanie z Chrystusem).

#### **Wymień 7 sakramentów świętych.**

- 1) Chrzest.
- 2) Bierzmowanie.
- 3) Najświętszy Sakrament. 4) Pokuta.
- 5) Namaszczenie Chorych. 6) Kapłaństwo.
- 7) Małżeństwo

#### **Co to jest chrzest?**

Chrzest jest to pierwszy i najpotrzebniejszy sakrament, który gładzi grzech pierworodny, daje nam życie Boże, czyni członkami Kościoła katolickiego (pierwszy, bo bez niego nie można przyjąć ważnie innych sakramentów; najpotrzebniejszy, bo bez niego nie można się zbawić.

Zobowiązuje on nas do stałego nawracania się, do walki z grzechem i pogłębiania wiary).

**135. Jakie znasz rodzaje chrztu św.?**

Chrzest może być:

- a) uroczysty lub z wody,
- b) chrzest krwi,
- c) chrzest pragnienia.

**139. Kto może udzielić chrztu św.?**

Chrztu św. uroczystego może udzielić kapłan lub diakon, zaś chrztu z wody w nagłym wypadku może udzielić każdy człowiek.

**140. W jaki sposób należy ochrzcić w nagłym wypadku?**

- 1) obudzić intencję, że chcę ochrzcić,
- 2) polać czoło dziecka wodą święconą lub zwyczajną. 3) wypowiedzieć równocześnie słowa: *"NN - ja ciebie chrzczę w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego"*.

**141. Co to jest bierzmowanie?**

Bierzmowanie jest to sakrament, w którym Duch Święty umacnia chrześcijanina, aby wiarę swą mężnie wyznawał, bronił jej i według niej żył.

**142. Jakie znasz inne nazwy bierzmowania?**

- a) sakrament dojrzałości chrześcijańskiej, bo udzielany jest temu, kto powinien sobie zdawać sprawę, co to znaczy być świadomym i wzorowym katolikiem,
- b) sakrament Ducha Świętego, bo On w tym sakramencie zstępuje na nas i ubogaca nas swymi darami.

**143. Co oznacza słowo "bierzmowanie"?**

Słowo "bierzmowanie" pochodzi od staropolskiego słowa "bierzmo". Była to belka wzmacniająca strop. Celem bierzmowania jest bowiem wzmocnienie nas w wierze.

**144. Ile razy można przyjąć sakrament bierzmowania?**

Przyjmujemy go jeden raz w życiu, ponieważ raz na zawsze "wyciska" na duszy znamię świadka Chrystusowego.

**145. Jaki jest związek między chrztem a bierzmowaniem?**

Przez chrzest otrzymujemy prawo udziału w posłannictwie Jezusa Chrystusa (głoszenie słowa Bożego, oddawanie czci Bogu, przetwarzanie świata), przez sakrament bierzmowania przyjmujemy na siebie obowiązek, aby świadomie włączyć się w to posłannictwo (praca dla Kościoła), otrzymujemy w tym celu pomoc łaski Bożej.

**146. Jakich łask udziela bierzmowanie?**

- 1) pomnaża łaskę uświęcającą,
- 2) wyciska na duszy niezatarty znak wyznawcy Chrystusowego,
- 3) daje 7 darów Ducha Świętego,
- 4) daje łaskę uczynkową, abyśmy wiarę mężnie wyznawali, bronili jej i według niej żyli.

**147. Wymień 7 darów Ducha Świętego.**

- 1) Dar mądrości. 2) Dar rozumu.
- 3) Dar rady.
- 4) Dar męstwa.
- 5) Dar umiejętności.
- 6) Dar pobożności.
- 7) Dar bojaźni Bożej.

**148. Co to znaczy bronić swojej wiary?**

- a) umieć odpowiedzieć na stawiane zarzuty,
- b) być krytycznym wobec tych, którzy chcą wiarę ośmieszyć,
- c) nie dawać złym życiem powodu do ataków na wiarę.

**149. Co to znaczy żyć według wiary?**

Żyć według wiary, tzn.:

- a) zachować na co dzień wszystkie przykazania,
- b) spełniać solidnie swoje obowiązki,
- c) żyć w zjednoczeniu z Bogiem przez codzienną modlitwę, niedzielną Mszę św., pilną naukę religii, częstą spowiedź i Komunię św.,
- d) wprowadzać w życie przykazania miłości Boga i bliźniego.

**150. Przez co mamy pogłębiać wiarę?**

- a) przez modlitwę i czynny udział we Mszy św.,
- b) częstą spowiedź i Komunię św.,
- c) systematyczną katechezę,
- d) przez czytanie Pisma św. i książek katolickich, .
- e) przez życie na co dzień wiarą.

**151. Przez co Człowiek może utracić wiarę?**

Człowiek może utracić wiarę przez:

- a) zaniedbywanie pogłębiania wiedzy religijnej (np. katechizacji),
- b) opuszczanie modlitwy, Mszy św.,
- c) lekceważenie przykazań Bożych.

**152. Jak należy przygotować się do sakramentu bierzmowania?**

- 1) modlić się o dary Ducha Świętego,
- 2) poznać najważniejsze prawdy wiary,
- 3) wyrabiać w sobie pobożność, sumienność, pracowitość, silną wolę, życzliwość,
- 4) wybrać sobie patrona,
- 5) poprosić świadka do bierzmowania.

### 155. Obrzędy sakramentu bierzmowania:

I.

Śpiew na rozpoczęcie.

Powitanie

Msza święta - Liturgia słowa

Po Ewangelii - (wszyscy stoją) ks. Proboszcz prosi Biskupa o udzielenie sakramentu bierzmowania po dialogu Proboszcza z Biskupem, ks. Biskup zwraca się do kandydatów:

*Droga młodzieży (Drodzy bracia i siostry), powiedzcie przed zgromadzonym tu Kościołem, jakich łask oczekujecie od Boga w tym sakramencie?*

Kandydacie odpowiadają: *Pragniemy, aby Duch Święty, którego otrzymamy, umocnił nas do mężnego wyznawania wiary, i do postępowania według jej zasad. Amen.*

Homilia (kazanie)

Odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych. Po pytaniach skierowanych do kandydatów, ksiądz Biskup mówi: *Taka jest nasza wiara..., ... jest naszą chlubą w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.*

Kandydaci odpowiadają: Amen.

II.

liturgia sakramentu

Włożenie rąk: Biskup odmawia nad bierzmowanymi modlitwę. Odpowiadamy: *Amen.*

Namaszczenie Krzyżmem św.

Biskup Krzyżmem św. kreśli znak krzyża na czole bierzmowanego i mówi: *"N. przyjmij znamię daru Ducha Świętego".*

Bierzmowany odpowiada: *Amen.*

Biskup dodaje: *Pokój z tobą.* Bierzmowany odpowiada: *I z duchem twoim.*

III.

Po namaszczeniu wszystkich bierzmowanych Krzyżmem św.: Modlitwa powszechna, a po niej procesja z darami (wszyscy jeszcze stoimy, siadamy po zakończeniu przynoszenia darów). Dalej Msza św. jak zwykle.

Po Komunii Świętej modlitwa i podziękowania

Na zakończenie: Błogosławieństwo Arcypasterskie.

### 157. Jak należy zachować się w czasie udzielania bierzmowania?

- 1) Gdy ks. biskup się zbliża, uklęknąć, odstąpić czoło – w ręce trzymać kartkę do bierzmowania.
- 2) Świadek bierzmowania ma przez chwilę bierzmowania trzymać prawą rękę na prawym ramieniu bierzmowanego.
- 3) Po namaszczeniu odpowiedzieć: „Amen” oraz „I z duchem twoim” (zob. 156, II).
- 4) Pozostać w kościele i modlić się do momentu, gdy biskup udzieli końcowego błogosławieństwa.

### 158. Co to jest Najświętszy Sakrament?

Najświętszy Sakrament jest to prawdziwe Ciało i prawdziwa Krew Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina.

**159. Kiedy i jakimi słowami ustanowił Pan Jezus Najświętszy Sakrament?**

Najświętszy Sakrament ustanowił Pan Jezus w czasie Ostatniej Wieczerzy w Wielki Czwartek słowami: "Bierzcie i jedzcie, to jest bowiem Ciało moje - to jest bowiem kielich Krwi mojej".

**160. W jakim celu ustanowił Pan Jezus Najświętszy Sakrament?**

Pan Jezus ustanowił Najświętszy Sakrament, aby:

- a) za nas się ofiarować we Mszy św.,
- b) w Komunii św. być naszym pokarmem,
- c) aby stale przebywać wśród nas.

**161. Komu Pan Jezus dał władzę przeistaczania chleba i wina w Ciało i Krew swoją?**

Słowami: "To czyńcie na moją pamiątkę" - dał Pan Jezus władzę przeistaczania chleba i wina w Ciało i Krew swoją - Apostołom, a przez nich biskupom i kapłanom.

**162. Co to jest Msza św.?**

Msza św. jest ofiarą Nowego Testamentu, w której Pan Jezus ofiaruje się za nas swemu Ojcu niebieskiemu pod postaciami chleba i wina (jest to uobecnienie Ofiary krzyżowej Pana Jezusa).

**163. Z jakich części składa się Msza św.?**

Msza św. składa się z liturgii słowa i liturgii Ofiary. Liturgia Ofiary obejmuje:

- a) przygotowanie darów ofiarnych,
- b) dokonanie ofiary (przeistoczenie),
- c) ucztę ofiarną (Komunię św.),
- d) dziękczynienie.

**165. Kiedy dobrze uczestniczymy we Mszy św.?**

Wtedy, kiedy jesteśmy obecni w kościele na całej Mszy św., modlimy się wspólnie z kapłanem i ofiarujemy się wraz z Panem Jezusem Bogu Ojcu. W pełni uczestniczymy wówczas, gdy w czasie Mszy św. przyjmujemy Komunię świętą.

**165. Co to jest Komunia św.?**

Komunia św. jest to spożywanie Ciała i Krwi Pana Jezusa pod Postaciami chleba i wina.

**166. Pod jakimi warunkami możemy często przyjmować Komunię św.?**

- a) mamy łaskę uświęcającą
- b) czystą intencję (chęć zjednoczenia z Panem Jezusem),
- c) zachowamy post eucharystyczny I godzinę.

**167. Jakie są skutki dobrze przyjętej Komunii św.?**

- a) pomnaża łaskę uświęcającą
- b) gładzi grzechy lekkie,
- c) pomaga walczyć z grzechem i jest zadatką zmartwychwstania.

**168. Co należy uczynić po Komunii św.?**

Należy powitać Pana Jezusa, podziękować Mu za przybycie, oddać Mu serce i przedstawić swoje prośby.

**169. Co to jest sakrament pokuty?**

Sakrament pokuty czyli pojednania jest to sakrament, w którym kapłan w zastępstwie Chrystusa odpuszcza nam grzechy po chrzcie św. popełnione i daje pomoc, aby stać się lepszym człowiekiem.

**170. Kiedy i jakimi słowami ustanowił Pan Jezus sakrament pokuty?**

Pan Jezus ustanowił sakrament pokuty w dniu swego zmartwychwstania, mówiąc do Apostołów: "Weźmijcie Ducha Świętego, którym grzechy odpuscicie, będą odpuszczone, a którym zatrzymacie, będą zatrzymane".

**171. Komu przekazał Pan Jezus władzę odpuszczania grzechów?**

Władzę odpuszczania grzechów Pan Jezus przekazał Apostołom, biskupom i kapłanom.

**172. Pięć warunków sakramentu pokuty:**

- 1) rachunek sumienia,
- 2) żal za grzechy,
- 3) mocne postanowienie poprawy,
- 4) spowiedź,
- 5) zadośćuczynienie.

**173. Co to jest rachunek sumienia?**

Rachunek sumienia jest to przypomnienie sobie grzechów od ostatniej dobrej spowiedzi.

**174. Co to jest żal za grzechy?**

Żal za grzechy jest to boleść duszy z powodu tego, że obraziliśmy dobrego Boga, przepraszenie Go i wewnętrzne nawrócenie

**175. Co to jest mocne postanowienie poprawy?**

Mocne postanowienie poprawy jest to szczerą wolą unikania grzechów.

**176. Co to jest spowiedź?**

Spowiedź jest to wyznanie grzechów przed kapłanem, aby otrzymać rozgrzeszenie.

**177. Co to jest zadośćuczynienie?**

Zadośćuczynienie jest to odprawienie pokuty zadanej przez kapłana.

**178. Kiedy żal za grzechy jest doskonały, a kiedy mniej doskonały?**

Doskonały żal za grzechy jest wtedy, gdy żałujemy z miłości do Boga. On gładzi grzechy, gdy człowiek pragnie spowiedzi, a nie ma do niej okazji. Żal mniej doskonały płynie z obawy przed karą Bożą.

**179. Co to jest odpust**

Odpust jest to częściowe lub zupełne darowanie kary doczesnej za grzechy już odpuszczone.

**180. Co to jest namaszczenie chorych?**

Namaszczenie chorych jest to sakrament, w którym ciężko chory otrzymuje szczególne łaski dla duszy, ulgę w cierpieniu, - niekiedy przywrócenie zdrowia.

**181. Kiedy należy przyjmować sakrament namaszczenia chorych?**

Namaszczenie chorych należy przyjmować w każdej poważnej chorobie (nie można przyjęcia tego sakramentu odkładać na ostatnie chwile życia).

**182. Co to jest kapłaństwo?**

Kapłaństwo jest to sakrament, który daje władzę głoszenia Słowa Bożego, składania ofiary Mszy św. i udzielania sakramentów św. oraz łaskę godnego ich wykonywania.

**183. Co rozumiemy przez powszechne kapłaństwo wiernych?**

Powszechne kapłaństwo wiernych polega na tym, że każdy wiemy na mocy sakramentu chrztu uczestniczy w pewnym stopniu w mesjańskim posłannictwie Jezusa Chrystusa (funkcja: prorocza, kapłańska i królewska).

**184. Co to jest sakrament małżeństwa?**

Sakrament małżeństwa jest to nierozzerwalny związek ochrzczonych: mężczyzny i kobiety, których Chrystus uświęca i uzdalnia do spełnienia obowiązków małżeńskich i rodzinnych.